Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

ENVIPARTNER® s.r.o.

PROGRAM OBNOVY A ROZVOJE VENKOVA

MĚSTYSE KŘTINY

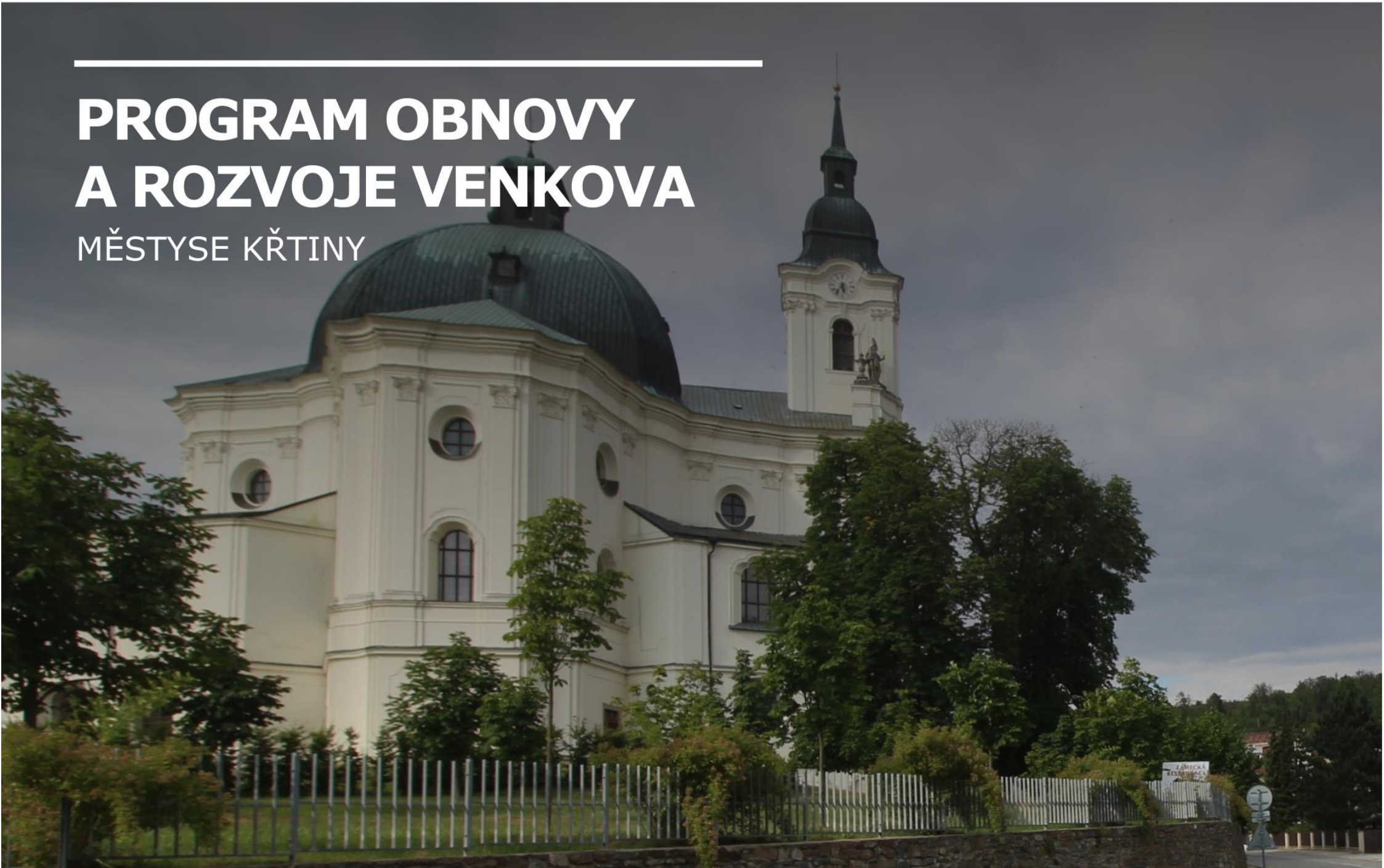

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Objednatel:	Městys Křtiny
Adresa:	Křtiny 26, 679 05 Křtiny
IČ:	00280429
Email:	starosta@krtiny.cz
Telefon:	+420 602 581 375
Místo řešení:	Křtiny
ORP:	Blansko
Kraj:	Jihomoravský

Zpracovatel:	ENVIPARTNER, s.r.o
Adresa:	Vídeňská 55, 639 00 Brno
IČ:	283 58 589
DIČ:	CZ28358589
Kontaktní osoba:	Mgr. Petra Šťastná stastna@envipartner.cz + 420 735 176 365
Autoři:	MgA. Martin Cizner Ing. arch. Ivana Machek machek@usbrno.cz + 420 545 175 893
Datum:	srpen 2020

Tento dokument je výstupem projektu s názvem Vytvoření strategických dokumentů pro Spolek pro rozvoj venkova Moravský kras – CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010086 – Výzva pro územní samosprávné celky (obce, kraje, sdružení a asociace ÚSC) v rámci Operačního programu Zaměstnanost, který je finančně podpořen z prostředků EU a státního rozpočtu ČR.

Zastupitelstvo městyse Křtiny na svém zasedání, které se uskutečnilo 26.10.2020, schválilo strategický dokument

Program obnovy a rozvoje venkova městyse Křtiny, usnesením číslo 13.

Jedná se o základní plánovací dokument a zároveň nástroj pro řízení rozvoje městyse.

OBSAH

Úvod 6

Veřejná prostranství 7

Inspirace 15

Akce 22

ÚVOD

Městys Křtiny udělal v uplynulém dvaceti letém období významné pokroky v obnově a rozvoji místa. Za zdařilé lze považovat zejména rekonstrukci budovy úřadu městysu a rekonstrukci některých veřejných prostranství v centru obce. Byla splněna značná část cílů z předešlého dokumentu programu obnovy venkova a vedení městysu by rádo nadále v nastoleném pozitivním vývoji pokračovalo.

Program obnovy a rozvoje venkova městyse Křtiny je programový dokument, který vyhodnocuje pozitivní a negativní hodnoty stávajících veřejných prostranství v Křtinách a předkládá inspiraci formou příkladů dobré praxe a základních principů pro návrh kvalitních veřejných prostranství a jejich prvků. Dále se zabývá identifikací jednotlivých akcí potřebných k obnově a rozvoji městyse.

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Definice a význam

V Zákoně o obcích č. 128/2000 Sb. jsou veřejná prostranství definována jako: „...všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru". Často se vyskytuje i pojem veřejný prostor, ten je pro účely dokumentu vnímán jako synonymum.

Veřejný prostor je obrazem života společnosti i života jednotlivců, veřejná prostranství zrcadlí kulturní hodnoty a zvyky a vytváří tak charakter města samotného. Tradiční využívání veřejných prostranství k pohybu pěších, odpočinku, obchodování, společenským interakcím a kulturním akcím se během minulého režimu stalo vzácnějším. Veřejné prostory v České republice ovšem procházejí postupným procesem transformace a od porevolučního preferování motorizované dopravy a související infrastruktury se vracejí zpátky k člověku. Dochází k pozvolné změně chápání těchto prostor, k porozumění, že hlavní rolí veřejného prostranství je vytvářet místo pro život a rámec pro nejrůznější děje.

Kvalitní veřejný prostor by měl odpovídat lidskému měřítku a reagovat na lidské potřeby. Měl by splňovat základní požadavky na možnost pohybu i pobytu, měl by být dostupný a bezpečný. Vybavenost by měla odpovídat funkci a významu prostoru. Důležité je reflektovat potřebu lidí spoluvytvářet veřejný prostor a identifikovat se s daným místem.

Kapitola předkládá vyhodnocení pozitivních a negativních hodnot sávajících veřejných prostranství v Křtinách.

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Příklady pozitivních hodnot

Rozlišení a čitelné oddělení funkčních ploch a zeleně

Volba vhodných materiálů podle funkce prostranství a kontextu lokality

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Příklady pozitivních hodnot

Užití přírodních materiálů v přirozeném prostředí

Vztah vertikálních a horizontálních prvků

Rytmika a kontextuální forma funkčního prvku prostranství

Vhodná forma a užití veřejného prostranství

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Příklady negativních hodnot

Rozsáhlé asfaltové plochy a nevymezení jejich funkce

Nejasnost účelu prostranství v centru obce a jejich zanedbaný stav

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Příklady negativních hodnot

Chybějící návaznost a logická spojitost veřejných prostranství

Převaha komunikace na úkor pohybu chodců / občanů

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Příklady negativních hodnot

Nízká míra kultivace ploch v těsné blízkosti kostela

Nevhodná podoba a rozmístění funkční prvků a mobiliáře obce

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Příklady negativních hodnot

Nefunkční a neestetická forma vizuální komunikace

Nesouvislé rozmístění prvků mobiliáře obce

VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Shrnutí pozitivních hodnot

- Atraktivní výhledy a průhledy, vztah vertikálních a horizontálních prvků prostoru (kostel, stromy, kamenná podnož)
- Zdařilé rekonstrukce některých budov a dílčích veřejných prostranství
- Parkové úpravy před kostelem a zámkem
- Rozlišení a čitelné oddělení funkčních ploch a zeleně
- Volba vhodných povrchů a materiálů podle funkce prostranství a kontextu lokality
    - Kamenná dlažba: historické a reprezentativní veřejné prostory
    - Betonová dlažba: parkovací stání (i se vsakem) a zóna pomalého pohybu automobilů
    - Asfalt: dopravní a obslužné cesty
    - Štěrk: pěší cesty v parku
- V některých případech vhodný mobiliář a jeho rozmístění v kontextu místa
- Existence dětských hřišť, venkovního fitness a sportoviště

Shrnutí negativních hodnot

- Soustředění pozornosti na centrum obce, širší okolí je opomíjeno, úpravy některých veřejných prostranství pouze ze stran nejčastějších pohledů, zezadu zůstávají zanedbané
- Nedefinovanost funkce veřejného prostranství v centru obce, rozsáhlé asfaltové plochy pro průjezdní motorovou dopravu
- Neprostupnost území pro pěší, chybějící nebo nenavazující chodníky
- Nesourodost povrchů a materiálů, záplatování
- Prorůstání zeleně do zpevněných ploch a naopak
- Chybějící návaznost a logická spojitost územních celků
- Neestetické autobusové čekárny mimo centrum
- Invazivní podoba a rozmístění funkční prvků (kontejnery, boxy posypového materiálu, mobiliář a zdobné prvky)
- Vizuální komunikace a její forma, nevhodná reklama
- Rozsáhlé neupravené plochy pro parkoviště čekající na kultivaci

INSPIRACE

Návrh úprav veřejných prostranství a případně urbanistické struktury je vhodné začít náčrtem vize, jak by měl vypadat život, který se zde bude odehrávat. Jednotlivé prvky prostoru a budovy je pak možné navrhovat s jasným cílem pro podporu této vize.

Život na křtinských veřejných prostranstvích by neměl být omezen na pouhý nutný pohyb přes veřejná prostranství k jednotlivým uzavřeným veřejným (úřad, kostel, restaurace, obchod) a neveřejným cílům (rodinné domy) a na případné zaparkování vozidla. Lokalita by měla vybízet i k zastavení a pobytu ve veřejném prostranství, přičemž možnost užít si prostředí, by měli mít nejen turisté, ale také domácí. Prostor by měl být připraven na sousedská setkání, a měl by být přívětivý ke všem skupinám obyvatel, včetně nejmladších a nejstarších uživatelů veřejných prostranství.

Je důležité mít vizi a představu o komplexním řešení veřejných prostranství obce včetně jejich návazností. Realizace dílčích úprav bez ohledu na celkovou koncepci prodražuje a oddaluje dosažení optimálního řešení.

Kapitola předkládá inspiraci formou příkladů dobré praxe a nastiňuje základní principy pro návrh kvalitních veřejných prostranství a jejich prvků.

INSPIRACE

Prostupnost území

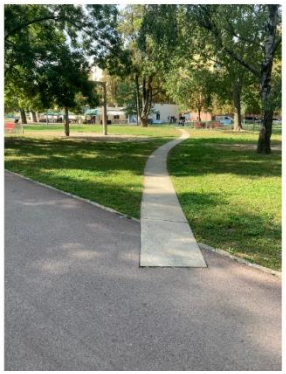

Jedním ze základních požadavků na veřejná prostranství přátelské k lidem je umožnění pohodlného pohybu chodců – kvalitní pěší pohyb by měl být bezpečný a svobodný.

Prostory pro pěší a zejména chodníky podél komunikací by na sebe měli logicky a přirozeně navazovat, měli by mít dostatečné dimenze a kvalitní povrchy. Pěší pohyb by měl být kontinuální a chodcům by se do cesty neměli stavět různé překážky, například obtížně překonatelné rušné ulice, schody, nevhodně umístěný městský mobiliář (například lavičky, odpadkové koše, sloupy osvětlení) a parkující auta.

Prostor pro pěší by měl být rozšířen a oživen aktivitami navazujícího parteru.

Prostupnost území by měla být největší pro nejšetrnější druhy dopravy, kterými jsou pohyb pěšky a na kole. Současně je vhodné zohledňovat účel dopravy, přičemž přednost by měla mít cílová a obslužná doprava. Žádoucí je tedy omezení průjezdné motorové dopravy, ovšem při zachování přiměřeného komfortu pro průjezd vozidel.

(př. Neslovice – zastávka, Silůvky – chodník, Ostopovice – náves, Vnitroblok Křídlovická, Brno – zpevněné stezky pro pěší, sady Národního odboje, Brno – stezka pro pěší)

INSPIRACE

Povrchy a materiály

Volba povrchů a materiálů by měla reflektovat charakter městysu a koncepci konkrétního veřejného prostranství. Pomocí vhodné volby povrchů a materiálů je možné prostory různě členit a vytvářet hierarchii jednotlivých veřejných prostranství. Vhodné je využití lokálních a přírodních materiálů, přičemž design a zpracování můžou být soudobé. Povrchové úpravy by neměly překrývat přirozený charakter materiálu.

Výběr povrchů a materiálů má výrazný vliv na prožitek uživatelů veřejných prostranství. Kromě důležité vizuální stránky, je nutné zohlednit také hmatové vlastnosti. Jak se po povrchu chodí? Jaký je materiál na dotek? Je teplý, studený, příjemný?

Neopomenutelný vliv na vzhled prostranství i na životnost jednotlivých řešení má nejen volba povrchů a materiálů, ale také řešení detailu jejich styků. Nedořešené detaily mohou jednoduše shodit působení celé realizace.

Pro dobré působení povrchů a materiálů je podstatná jejich pravidelná údržba a čištění.

V centru městysu lze doporučit zejména využití kvalitních skládaných kamenných povrchů.

V rámci opatření k adaptaci na klimatické změny, je účelné využití ploch s propustným povrchem, které jsou vhodným řešením zejména pro nárazově využívaná parkoviště.

(př. Židlochovice – Komunitní centrum)

INSPIRACE

Mobiliář

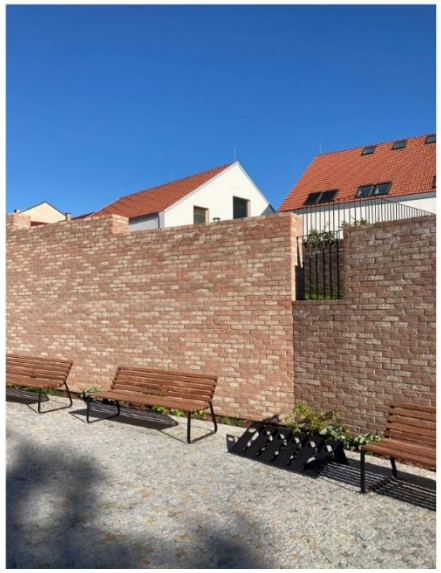

Osazení mobiliáře je předpokladem pro pohodlný pobyt na veřejných prostranstvích a zároveň vybízí k různým aktivitám. Stejně jako u volby povrchů a materiálů je potřeba reflektovat charakter městysu a koncepci konkrétního veřejného prostranství. Měřítko, robustnost a míra detailu prvků mobiliáře by měly také odpovídat kontextu prostranství a okolní zástavbě. Je vhodné volit jednotný design mobiliáře pro celý městys nebo pro ucelené lokality.

Rozmístění mobiliáře by mělo být součástí kompozice a celkového řešení prostoru, přičemž nesmí vytvářet bariéry v prostoru. Mobiliář by měl být umísťován se základní představou o způsobu jeho využití na konkrétním místě.

Mobiliář by měl být odolný proti poničení a dobře udržovatelný a čistitelný.

Je nevhodné osazování mobiliáře s reklamními plochami.

Herní prvky pro děti je vhodné řešit s tematikou navázanou na historii a zajímavosti lokality. Vhodné je použití přírodních materiálů, dřeva, kamene, omezeně kovu. Jako herní prvky, nebo prvky atraktivní pro děti můžou sloužit i prvky, které k tomuto účelu nejsou původně určené jako třeba vodní prvky. Je nutné vyhnout se využití plastových prvků a křiklavých barev, které by prostoru dominovali.

(př. Mělčany – zastávka, Filozofická fakulta MU – sezení / dřevěná přístupová cesta, Židlochovice – Komunitní centrum)

INSPIRACE

Osvětlení

Osvětlení významným způsobem dotváří kompozici a konečné působení veřejného prostranství. Je předpokladem pro užívání a bezpečnost veřejných prostranství ve večerních a nočních hodinách, ovlivňuje atmosféru prostředí.

Řešení osvětlení musí zohledňovat jak funkční a bezpečnostní, tak estetická hlediska, přičemž je nutné eliminovat rušivé účinky jako je světelné znečištění oblohy a rušivé světlo pronikající do obytných prostor. Cílem by mělo být vytvoření příjemného světelného prostředí, které respektuje charakter městysu a jednotlivých veřejných prostranství.

Je vhodné kombinovat veřejné osvětlení s architekturním osvětlením, které může zejména v centru městysu pomoct prezentaci atraktivních staveb a veřejných prostranství.

Doporučené je použití teple bílého barevného tónu světla. Kritická místa z hlediska dopravy je vhodné světelně zvýraznit rozdílným osvětlením.

(př. Prštice / Mělčany – veřejné osvětlení, Pomník Martina Středy – Brno, Nová radnice – Brno, Campus Science Park / Petrov – svícení schodiště)

INSPIRACE

Zeleň

Zeleň v zastavěném území působí esteticky a zpříjemňuje pobyt a pohyb lidí ve veřejném prostoru, má pozitivní vliv na psychiku člověka a podporuje biodiverzitu. Řešení zeleně by mělo reflektovat charakter městysu a koncepci konkrétního veřejného prostranství, přičemž se výrazně účastní na jejich spoluvytváření.

Volba stromů, keřů, ale i vytrvalých bylin by měla respektovat a volně interpretovat tradiční formy zeleně.

Ve veřejných prostranstvích obce je vhodné se vyhnout použití sloupovitě rostoucích druhů dřevin i druhů s jiným nápadným a netypickým, například převislým, habitatem, a minimalizovat použití výrazně barevných, pestrolistých nebo stálezelených dřevin. Jehličnany se doporučuje využívat velice omezeně a vhodně je kombinovat s opadavými dřevinami. Exotické dřeviny by měli zůstat doménou zámeckých parků a arboret.

Obecně lze pro venkov doporučit výsadbu pro místo tradičních domácích druhů dřevin, vhodné jsou zejména listnaté, i velkokorunné, druhy (např. lípy). Doporučit lze i použití pro vesnici charakteristické produkční druhy (ořešáky, ovocné stromky).

Dosazení stromů je možné doporučit na různých místech vyžadujících přistínění, zejména na nově navržených plochách pro parkování, zároveň pro potlačení vizuálního dojmu z těchto ploch.

Pro Křtiny lze doporučit neuzavírat centrální prostory jehličnatými stromy a keři, uvolnění přístřeší a stínu stromů pomůže k vytvoření přívětivého prostředí a zároveň se otevřou průhledy.

(př. Ostopovice – náves/ ul. Oblá – Nový Lískovec/ Haňovice – náves)

INSPIRACE

Vizuální komunikace

Mezi prvky vizuální komunikace patří informační a orientační systém, nápisy, vývěsní štíty, tabule naučných stezek, nástěnky a v neposlední řadě reklama.

Místní orientační a informační systém je výrazným spolutvůrcem kulturní identity místa. Má mít jednotný a jednoduchý design zohledňující charakter prostředí ve kterém se nachází, přičemž má být viditelný, ale ne dominující. Použité fonty a piktogramy mají být čitelné a srozumitelné. Obzvlášť citlivě je nutné řešit vizuální komunikaci v blízkosti historických objektů a reprezentativních veřejných prostranství. Umístění reklamy v rámci tohoto systému je degradující.

Prvky orientačního a informačního systému, nástěnky a tabule naučných stezek je vhodné umisťovat na místa určená pro pěší, místa bezpečná, na začátek výletních tras a u jejich cílů a v klíčových uzlových bodech.

Z pohledu návštěvníka platí, že vnímá prvky vizuální komunikace jako celek. Zájmem městyse by mělo být zabezpečení maximálního vizuálního i praktického souladu jednotlivých značení v obci (včetně značení spadajících pod správu jiných vlastníků a institucí).

Neregulovaná a nekultivovaná reklama negativně ovlivňuje vizuální i pobytovou kvalitu veřejných prostranství. Reklama by měla být střídmá, nesmí svým vizuálním obsahem, rozměry ani počty dominovat prostoru.

Forma komunikace může být volena různá v zastavěném území a v přírodním prostředí.

(př. Bílovice nad Svitavou / Vysoké Pole – Cesta zdraví)

AKCE

Formou katalogových karet jsou identifikovány jednotlivé akce, kterých realizace je potřebná pro obnovu a rozvoj městyse. Jako podklad pro realizaci akce, je v některých případech nutné zpracování podrobnější projektové dokumentace. Kromě konkrétních veřejných prostranství katalogové karty řeší také problematiku dopravní a technické infrastruktury, adaptaci na klimatické změny, problematiku obnovy kulturní krajiny, občanskou vybavenost a podporu komunitního života.

Název akce:	**Revitalizace centrálního prostoru**
Kategorie:	**Akce k úpravě veřejných prostranství**
Předpokládaná realizace:	2025 v návaznosti na silniční průtah

Popis akce:

Centrálnímu prostoru městysu v současné době dominuje rozsáhlá asfaltová plocha, která má své dimenze zejména z toho důvodu, že slouží zároveň jako točna autobusů. Plocha potřebná na samotný průjezd a křižovatku automobilové dopravy, by ovšem postačovala mnohem menší, přičemž otáčení autobusů by bylo možné řešit s využitím zálivů a dopravních ostrůvků, které by mohli být vydlážděné nebo zazeleněné. Úprava prostranství je příležitostí pro nové pojetí centra městysu jako celku.

Přínosy a rizika realizace:

Zvýšení atraktivity centra městyse. Zredukování dopravního prostoru by navrátilo prostoru lidské měřítko, upravilo by poměr ploch ve prospěch ploch pro pohyb a pobyt lidí a zároveň by přispělo ke zpomalení automobilové dopravy v místě.

Podmínky:

Je potřeba navrhnout komplexní řešení celého prostoru a zohlednit provázanost s prostory před úřadem městysu, před obchodem a kostelem, včetně parku před kostelem a zámkem v jednotném řešení.

Název akce:	**Revitalizace prostranství a parkové úpravy kolem Křtinského potoka**
Kategorie:	**Akce k úpravě veřejných prostranství**
Předpokládaná realizace:	2021

Popis akce:

Veřejné prostranství jižně od kostela kolem Křtinského potoka je atraktivně upravené na hraně přiléhající k hlavnímu silničnímu tahu vedoucím obcí, jsou zde kvalitní parkové úpravy i úsek chodníků. Zanedbaná je ovšem zbylá část tohoto prostranství, na kterém se střídají různé druhy zpevněných i nezpevněných povrchů a obecně prostoru chybí koncepce.

Záměrem akce je revitalizace veřejného prostranství, přičemž by mělo dojít k rozlišení ploch vozovky, chodníků a zeleně a k jejich adekvátnímu materiálovému pojetí a k parkové úpravě. Prostor je možné doplnit lavičkami pro pobyt a interakci lidí ve veřejném prostoru.

Přínosy a rizika realizace:

Zvýšení atraktivity centra městyse.

Podmínky:

Komplexní architektonicko – urbanistické řešení.

Název akce:	**Revitalizace prostranství před úřadem městysu**
Kategorie:	**Akce k úpravě veřejných prostranství**
Předpokládaná realizace:	2022

Popis akce:

Záměrem akce je revitalizace veřejného prostranství před úřadem městysu, které dnes slouží jako vyasfaltované parkoviště. Řešení by mělo zhodnotit možnosti využití tohoto prostranství zejména v souvislosti s revitalizací centrálního prostoru. Je vhodné zvážení dalších funkcí prostoru a jejich poměrů (parkové úpravy, parkování, využití pro autobusovou zastávku). V případě, že by byla zachována funkce parkoviště, bylo by vhodné plochu zkultivovat s využitím infiltračních ploch a s přistíněním vzrostlých stromů.

Přínosy a rizika realizace:

Zvýšení atraktivity centra městyse.

Podmínky:

Komplexní architektonicko – urbanistické řešení.

Název akce:	**Parkové úpravy před obchodem**
Kategorie:	**Akce k úpravě veřejných prostranství**
Předpokládaná realizace:	průběžně

Popis akce:

Záměrem akce je revitalizace veřejného prostranství před nákupním střediskem, dnes zazeleněného. Řešení by mělo zhodnotit možnosti využití tohoto prostranství zejména v souvislosti s revitalizací centrálního prostoru. Výsledkem by kromě nového pojetí parkových úprav mohlo být zvážení dalších funkcí prostoru a jejich poměrů (parkové úpravy, trhové prostranství, parkování, využití pro autobusovou zastávku).

Budova nákupního střediska vybudovaná v době normalizace svým uskakujícím půdorysem a plochou střechou nerespektuje urbanistickou strukturu a charakter městysu, přičemž se nachází na obzvláště exponovaném místě. Proběhla rekonstrukce střediska, která změnila zejména materiálové řešení, ovšem volba materiálů nepřispěla k nadčasovosti řešení, problematické ve vazbě na veřejné prostranství jsou také zaslepené výlohy a výlohy polepené nadměrnou reklamou. Revitalizace veřejného prostranství před obchodem proto úzce souvisí s revitalizací samotné budovy, ta je ovšem v soukromém vlastnictví, a proto je městysem obtížně ovlivnitelná.

Přínosy a rizika realizace:

Zvýšení atraktivity centra městyse.

Podmínky:

Komplexní architektonicko – urbanistické řešení.

Název akce:	**Revitalizace parku před kostelem a zámkem**
Kategorie:	**Akce k úpravě veřejných prostranství**
Předpokládaná realizace:	2020

Popis akce:

V době tvorby tohoto dokumentu probíhá revitalizace parku. Úpravy spočívají ve vytvoření nových chodníků a záhonů a v umístění nových laviček a vodního prvku.

Přínosy a rizika realizace:

Zvýšení atraktivity centra městyse.

Název akce:	**Revitalizace prostranství u hasičské zbrojnice**
Kategorie:	**Akce k úpravě veřejných prostranství**
Předpokládaná realizace:	2025

Popis akce:

Záměrem akce je revitalizace veřejného prostranství v okolí hasičské zbrojnice. Prostranství v současnosti slouží jako parkoviště autobusů, do budoucna by tato funkce mohla být rozšířena nebo nahrazena parkovištěm pro návštěvníky městyse s využitím infiltračních ploch a s přistíněním vzrostlých stromů.

Přínosy a rizika realizace:

Zatraktivnění místa.

Název akce:	**Revitalizace prostranství mezi domy za školou**
Kategorie:	**Akce k úpravě veřejných prostranství**
Předpokládaná realizace:	2025

Popis akce:

Veřejná prostranství v této lokalitě jsou v současnosti zanedbaná, komunikace jsou nezpevněné a kolem nich je pouze zbytková zeleň. Předmětem akce by mělo být vybudování odpovídající zpevněné komunikace, úprava stanoviště pro separovaný odpad, parkové úpravy okolních prostor a případné osazení mobiliáře.

Přínosy a rizika realizace:

Zatraktivnění místa.

Název akce:	**Parkové úpravy za spolkovým domem**
Kategorie:	**Akce k úpravě veřejných prostranství**
Předpokládaná realizace:	2025

Popis akce:

Veřejné prostranství se nachází v zajímavé poloze v centru městyse v návaznosti na spolkový dům a na park před kostelem a zámkem, území je ve vlastnictví obce. Nabízí se proto možnost místo rekultivovat a parkově upravit.

Přínosy a rizika realizace:

Zatraktivnění místa.

Název akce:	**Vybudování nových autobusových čekáren**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury**
Předpokládaná realizace:	2025 v návaznosti na silniční průtah

Popis akce:

Pro zlepšení vzhledu obce je nutná realizace nových přístřešků na autobusových zastávkách.

Je potřebná koordinace s revitalizací centrálního prostoru, s výstavbou chodníků a s opravou průtahu obcí.

Přínosy a rizika realizace:

Zlepšení vzhledu městysu.

Název akce:	**Realizace, rekonstrukce a údržba chodníků**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury**
Předpokládaná realizace:	2025 v návaznosti na silniční průtah

Popis akce:

V současné době na mnoha místech v městysu zcela chybí nebo jsou výrazně poddimenzované chodníky pro pěší.

V projektu rekonstrukce průtahu obcí jsou na několika místech chodníky navrženy a počítá se tedy s jejich realizací, v mnoha případech se však jedná pouze o úseky dalších návazností a nejsou řešena nejkritičtější místa. Uliční profil je třeba řešit jako celek s vyváženým vztahem mezi jeho jednotlivými částmi a funkcemi, proto by bylo vhodné zkoordinovat výstavbu a dostavbu chodníků v režii městysu s rekonstrukcí hlavního průtahu.

Chodník by neměl vyplynout pouze jako zbytkový prostor podél komunikací pro vozidla v minimálních normových parametrech, měl by umožnit plynulou chůzi po obci, chodníky na sebe musí navazovat a musí navazovat také na logicky umístěné přechody pro chodce. Cílem je zabezpečit prostupnost a přístupnost obce pro všechny občany a návštěvníky.

Přínosy a rizika realizace:

Bezpečnost pěšího pohybu.

Název akce:	**Realizace nových a obnova stávajících parkovišť**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury**
Předpokládaná realizace:	2025

Popis akce:

Městys dlouhodobě řeší problém s nedostatkem parkovacích stání vyvstávající zejména při hromadných akcích jako jsou poutě. Plánuje se proto vybudování hromadného parkoviště v ploše za úřadem městysu. Toto parkoviště, by mělo mít přírodě blízký charakter vzhledem na charakter místa, kde se nachází, aby v době, kdy není využíváno nepůsobilo rušivě. Dále je v plánu rekonstrukce dalších parkovišť a prostorů užívaných k parkování v různých místech v městysu (např. před úřadem městysu, u hostince u Farlíků, u hasičárny).

Při řešení parkovišť je vhodné využití ploch s propustným povrchem a infiltračních ploch zeleně, které umožňují vsakování a pozvolný odtok dešťové vody bez negativních dopadů na infrastrukturu. Z hlediska mikroklimatu je dále obzvláště přínosné rovnoměrné rozmístění stromů pomáhající redukovat přehřívání parkovacích ploch i zaparkovaných aut.

Přínosy a rizika realizace:

Zajištění dopravní obsluhy území, zajištění parkování v době hromadných akcí.

Název akce:	**Infiltrační plochy (zasakovací pásy, vsakovací průlehy, dešťové zahrady) v okolí obecních budov a liniové infrastruktury**
Kategorie:	**Akce k adaptaci na klimatické změny**
Předpokládaná realizace:	2025

Popis akce:

V rámci adaptace na klimatické změny je uvažováno vybudování infiltračních ploch. Patří mezi ně zasakovací pásy, vsakovací průlehy i dešťové zahrady umožňující v daném místě odvod a zasakování srážkové vody (a tajícího sněhu) z okolních povrchů. Dešťové zahrady slouží rovněž k zadržování vody.

Infiltrační plochy jsou většinou pokryté vegetací, jejíž kořenový systém slouží také jako filtr účinný při odstraňování některých znečišťujících látek. Zadržování vody a její postupný výpar pomáhá také v regulaci teplot a mikroklimatu.

Přínosy a rizika realizace:

Infiltrační plochy ve městě poskytují celou řadu užitků, mimo výše zmíněné mohou přispět ke zmenšení objemů srážkových vod odváděných do ČOV, k doplňování zásob podzemních vod a k ochraně před lokálními záplavami.

Podmínky:

Možnosti realizace opatření závisí především na propustnosti půdy, podloží, sklonu a stávajícím využití daného území. Geologický průzkum je nutným podkladem pro návrh infiltračních ploch. Pokud to infrastruktura umožňuje, preferované je napojení na dešťovou kanalizaci.

Název akce:	**Plochy s propustným povrchem (řešení pro parkoviště)**
Kategorie:	**Akce k adaptaci na klimatické změny**
Předpokládaná realizace:	průběžně

Popis akce:

Plochy s propustným povrchem vedle své primární funkce (zpevnění půdy, parkování aut apod.) umožňují v daném místě odvod a zasakování dešťové vody (a tajícího sněhu) a rovněž snižují hlukovou zátěž oproti konvenční dlažbě díky vyšší poréznosti. V závislosti na druhu povrchu, intenzitě srážek, podloží, sklonu svahu, frekvenci údržby apod. dokáží infiltrovat 50-80 % vody.

U parkovišť je pro funkčnost systému potřeba vedle pokládky propustných povrchů vybudovat i další infrastrukturu pro odvedení přebytečné srážkové vody mimo plochu parkoviště (např. zasakovací pásy nebo menší nádržky/poldry, podzemní retenční nádrže na infiltrovanou srážkovou vodu).

Přínosy a rizika realizace:

Propustné povrchy ve městě poskytují celou řadu užitků, mezi které patří retence srážkové vody a regulace odtoku, zvyšování kvality vody, regulace teploty a mikroklimatu.

Podmínky:

Možnosti realizace opatření závisí především na propustnosti půdy, podloží, sklonu a stávajícím využití daného území. Při výměně nepropustných povrchů za propustné je třeba také často vyměnit materiál pod nimi, tzv. nosnou vrstvu, a to v případě, není-li tento materiál dostatečně propustný.

Název akce:	**Realizace, obnova a údržba mostů a lávek**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury**
Předpokládaná realizace:	2025

Popis akce:

Pro zlepšení vzhledu městysu, ale také zejména pro bezpečnost, je nuná průběžná údržba a drobné opravy mostů, lávek, jejich zábradlí.

Přínosy a rizika realizace:

Bezpečnost a zlepšení vzhledu městysu.

Název akce:	**Obnova veřejného osvětlení**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury**
Předpokládaná realizace:	průbežně

Popis akce:

Venkovní osvětlení výrazně ovlivňuje vzhled i atmosféru prostředí, mělo by proto respektovat charakter městysu. Řešení musí zohledňovat jak funkční a bezpečnostní, tak estetická hlediska, přičemž je nutné eliminovat rušivé účinky jako je světelné znečištění.

Probíhá postupná výměna lamp veřejného osvětlení za lampy vyhovující současným standardům.

Přínosy a rizika realizace:

Bezpečnost občanů a návštěvníků městysu, zvýšení atraktivity městysu a spoluvytváření noční atmosféry.

Název akce:	**Kabelizace nadzemních vedení elektrické energie**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury**
Předpokládaná realizace:	2025

Popis akce:

V městysu je nutné dokončit kabelizaci nadzemních vedení elektrické energie o napěťové hladině NN, které narušují vzhled veřejných prostranství.

Přínosy a rizika realizace:

Zkvalitnění technické infrastruktury, zlepšení vzhledu obce.

Název akce:	**Rozšíření kamerového systému**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury**
Předpokládaná realizace:	průběžně

Popis akce:

V současné době je kamerový systém instalován pro monitoring prostorů v okolí úřadu městysu a na sportovišti za školou. Do budoucna může vyvstat potřeba kamerový systém rozšířit na další prostory.

Přínosy a rizika realizace:

Zvýšení bezpečnosti v obci.

Název akce:	**Rozšíření kanalizační sítě**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury**
Předpokládaná realizace:	2025

Popis akce:

V městysu je nutné dokončit systém odkanalizování, spočívající v realizaci sběračů jednotné, splaškové a dešťové kanalizace, a to v místech, kde kanalizace není vybudovaná a u rozvojových ploch v závislosti na realizaci výstavby. Dále jsou nutné částečné rekonstrukce stávajících kanalizačních sběračů.

Přínosy a rizika realizace:

Zkvalitnění technické infrastruktury.

Název akce:	**Intenzifikace ČOV**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury**
Předpokládaná realizace:	2025

Popis akce:

V městysu je nutné realizovat rekonstrukce a intenzifikace stávající čistírny odpadních vod.

Pod čistírnou se předpokládá vybudovat, před zaústěním přečištěných vod do recipientu, dočišťovací biologický rybník, případně jiné opatření na zajištění dočišťovací funkce.

Přínosy a rizika realizace:

Zkvalitnění technické infrastruktury a životního prostředí.

Název akce:	**Obnova a údržba drobných památek, odpočinkových a vyhlídkových míst**
Kategorie:	**Akce k ochraně a obnově kulturní krajiny**
Předpokládaná realizace:	průběžně

Popis akce:

Na území městysu se nachází množství drobných památek (Boží muka, kříže, studánky, památníky) i upravených míst nabízejících odpočinek případně i hezké výhledy. O tyto prvky a jejich okolí je potřebné průběžně pečovat, některé vyžadují rozsáhlejší obnovu.

Přínosy a rizika realizace:

Péče o drobné památky má význam pro ochranu kulturního dědictví a pro posílení kulturní identity obyvatelstva.

Drobné památky často nejsou zapsané v centrální evidenci kulturních památek, co na jednu stranu umožňuje volnější průběh obnovy památky, na druhou stranu ovšem může vést k neodborné péči, která se nezvratně podepíše na stavu památky.

Název akce:	**Kontrola a údržba vzrostlé zeleně a komunitního sadu**
Kategorie:	**Akce k ochraně a obnově kulturní krajiny**
Předpokládaná realizace:	průběžně

Popis akce:

Je nutné průběžně pečovat o vzrostlou zeleň ve správě městysu.

Náklady na údržbu vegetace sestávají z nákladů na péči o výsadbu, která zahrnuje zálivku, čištění kmenů, pletí plochy u stromu (pod mříží), drobné prořezy apod. Dále je v průběhu života stromu nutné provádět pravidelný prořez, vazbu v korunách a kácení v případě obměny stromů. Zde náklady značně závisí na velikosti stromu. V případě výsadby stromů je nutné počítat také s nárůstem nákladů na údržbu přilehlých zelených ploch a komunikací, kvůli potřebě úklidu a odvozu listí.

Přínosy a rizika realizace:

Městys je odpovědný za škody způsobené špatným stavem a nedostatečnou údržbou stromů na svých pozemcích, průběžná péče pomáhá se těmto škodám vyhnout.

Název akce:	**Výsadba stromů, stromořadí, alejí a izolační zeleně**
Kategorie:	**Akce k ochraně a obnově kulturní krajiny**
Předpokládaná realizace:	průběžně

Popis akce:

V současnosti vzrůstá význam městských dřevin v souvislosti s adaptačními opatřeními na klimatickou změnu. Mimo význam adaptační, stromy působí esteticky a zpříjemňují pobyt a pohyb lidí ve veřejném prostoru, mají pozitivní vliv na psychiku člověka a podporují biodiverzitu.

Výsadbu stromů lze doporučit u všech revitalizací veřejných prostranství a parkových úprav a také jako doprovodnou zeleň u dopravní infrastruktury, včetně zastínění parkovišť.

Přínosy a rizika realizace:

Stromy, stromořadí a aleje poskytují celou řadu užitků mezi které patří regulace teploty a mikroklimatu, regulace kvality ovzduší, protihluková funkce, ukládání uhlíku, protierozní funkce a retence srážkové vody a regulace odtoku.

Je potřeba počítat s náklady na údržbu vegetace.

Některé druhy stromů produkují pyly způsobující alergie.

Podmínky:

Je potřeba vzít v úvahu specifické podmínky sídla při volbě lokalit, výběru druhů a způsobu péče o stromy. Zajištění dostatečného prokořenitelného prostoru je důležitým předpokladem pro kvalitu a dlouhověkost stromů.

Název akce:	**Výsadba květnaté louky**
Kategorie:	**Akce k ochraně a obnově kulturní krajiny**
Předpokládaná realizace:	průběžně

Popis akce:

Realizace květnaté louky s příměsí letniček by byla vhodná na různých menších plochách v intravilánu, ve školním sadu, nebo na dlouhodoběji nevyužívaných pozemcích městysu.

Tyto porosty z přímých výsevů, působí energicky a svěžími barvami rozjasňují veřejný prostor.

Nevyžadují tak intenzivní, pravidelnou a dlouhodobou péči a odlehčují tak městysu organizačně i ekonomicky.

Přínosy a rizika realizace:

Květnaté louky s letničkami poskytují kromě výše uvedených celou řadu užitků, mezi které patří podpora biodiverzity, na většině nově osetých ploch najdeme 40 – 100 druhů rostlin, co znamená zejména potravu a úkryt pro různé druhy živočichů, dále do jisté míry plní funkci regulace teploty a mikroklimatu, regulace kvality ovzduší a funkci retence srážkové vody a regulace odtoku.

Vypěstovat louku vyžaduje trpělivost. Vývoj fungující květnaté louky trvá minimálně 2–3 roky. Letničky přispívají k tomu, že louka rozkvete už první rok.

Podmínky:

Důležitým aspektem při volbě směsí květnatých luk s letničkami je udržení pozemku v bezplevelném stavu mezi výsevem směsi a dostatečným vývinem jednoletých rostlin.

Název akce:	**Revitalizace areálu koupaliště**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění občanské vybavenosti**
Předpokládaná realizace:	2022

Popis akce:

V době tvorby tohoto dokumentu probíhá revitalizace areálu koupaliště. Rekonstrukce se týká samotného bazénu a atrakcí, strojovny, sociálních zařízení a staveb obecně. Nově se buduje zázemí pro sportovní vyžití a kemp.

Přínosy a rizika realizace:

Zkvalitnění občanské vybavenosti a sportovně – rekreačního vyžití občanů a návštěvníků.

Název akce:	**Orientační a informační systém**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění občanské vybavenosti**
Předpokládaná realizace:	2025

Popis akce:

Pro zlepšení orientace návštěvníků městyse je možné doporučit rozmístění tabulí s mapou městyse a také mapu Moravského krasu s informacemi o zajímavých místech a atrakcích. Vhodné je také uvedení praktických informací, například o parkování.

Přínosy a rizika realizace:

Zlepšení kulturní identity městysu a orientace občanů a návštěvníků.

Název akce:	**Bezbariérová opatření ve veřejných budovách a veřejném prostoru**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění občanské vybavenosti**
Předpokládaná realizace:	2020

Popis akce:

Cílem akce je realizace komplexních řetězců bezbariérových tras v městysu a také odstraňování bariér v dostupnosti úřadu městysu, občanské vybavenosti a atraktivních turistických cílů.

Přínosy a rizika realizace:

Zpřístupnění důležitých cílů a zlepšení kvality života osob s omezenou schopností pohybu.

Název akce:	**Pasport hřbitova**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění občanské vybavenosti**
Předpokládaná realizace:	2020

Popis akce:

Pasport hřbitova zdokumentuje stávající stav hřbitova, jednotlivá hrobová místa včetně nájemních smluv i místa bez smlouvy. Zároveň navrhne úpravy stávajícího stavu.

Součástí zpracování pasportu může být i vnik mapové aplikace pro správu.

Přínosy a rizika realizace:

Výsledkem pasportizace je základní evidence hřbitova, která umožňuje efektivnější správu s minimalizací nákladů i vynaloženého času.

Název akce:	**Rozšíření a úprava sběrného místa odpadů**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění občanské vybavenosti**
Předpokládaná realizace:	2025

Popis akce:

Sběrné místo se nachází na úpatí kopce, na kterém stojí nová škola a ruší svým působením jinak hezké výhledy na ni. Kromě funkčního rozšíření sběrného místa odpadů, je proto potřebná i jeho estetická úprava, zaclonění zelení nebo jiným řešením.

Přínosy a rizika realizace:

Zkvalitnění občanské vybavenosti a zatraktivnění centra městyse.

Název akce:	**Elektronizace státní správy, samosprávy a služeb občanům**
Kategorie:	**Akce k rozvoji a zkvalitnění občanské vybavenosti**
Předpokládaná realizace:	průběžně

Popis akce:

Elektronizace státní správy a samosprávy je jednou ze stěžejních agend Evropské unie. Na úrovni městysu je zásadní zejména řešení elektronizace samosprávy.

Přínosy a rizika realizace:

Elektronizace samosprávních agend zpřístupňuje občanům služby a data obcí a usnadňuje každodenní život lidem, kteří musí komunikovat s úřadem.

Podmínky:

V souběhu s tvorbou portálu občana obce musí být elektronizovány agendy, které doposud byly v obcích realizovány ručně nebo s podporou kancelářských aplikací, aby bylo možné tyto systémy provázat.

Název akce:	**Komunikace na webu a sociálních sítích**
Kategorie:	**Akce k podpoře komunitního života a komunikace s veřejností**
Předpokládaná realizace:	průběžně

Popis akce:

Městys provozuje webové stránky, na kterých jsou aktuální informace pro občany, turisty i poutníky, včetně povinně zveřejňovaných informací.

Aktivní je také na sociálních sítích, kde je komunikace neformálnější a zaměřená zejména na propagaci aktuálních společenských a kulturních akcí.

Přínosy a rizika realizace:

Informovanost občanů o současném dění, ale i o historii, zvýšení sounáležitosti občanů s městysem.

Název akce:	**Podpora spolkové činnosti**
Kategorie:	**Akce k podpoře komunitního života a komunikace s veřejností**
Předpokládaná realizace:	průběžně

Popis akce:

Ve Křtinách vyvíjí činnost množství spolků a zájmových sdružení. Jsou to mimo jiné Horní mlýn, Kantila, Křtinské hody, Křtinské spolky (např. šachový, včelařský), Klub seniorů, Křový (Křtinský ochotnický výkvět), Občanské sdružení při ZŠ a MŠ, Pionýr, Sbor dobrovolných hasičů, Skaut, Smrček, Sokol.

Městys má zájem tyto spolky a jejich činnost podporovat.

Přínosy a rizika realizace:

Zvýšení vzájemné sounáležitosti občanů a sounáležitosti s městysem.

Název akce:	**Podpora tradičních kulturních akcí**
Kategorie:	**Akce k podpoře komunitního života a komunikace s veřejností**
Předpokládaná realizace:	průběžně

Během roku se v městysu konají nejrůznější společenské a kulturní akce, mezi nejvýznamnější patří zářijový Den Křtin, pořádaný na památku první dochované písemné zmínky o Křtinách, dálkový pochod Křtinská padesátka, Spolkový ples a Ostatková zábava.

Přínosy a rizika realizace:

Zvýšení vzájemné sounáležitosti občanů a sounáležitosti s městysem.

Název akce:	**Vydávání publikací a tiskovin**
Kategorie:	**Akce k podpoře komunitního života a komunikace s veřejností**
Předpokládaná realizace:	průběžně

Popis akce:

Městys vydává přibližně tři krát ročně zpravodaj, který je v tištěné podobě zdarma distribuován občanům do poštovních schránek.

Dále nepravidelně vydává publikace různého zaměření týkající se městysu.

Přínosy a rizika realizace:

Informovanost občanů o současném dění, ale i o historii, zvýšení sounáležitosti občanů s městysem.